

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2018. gada 4. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Jurisdikcija lietās par vecāku atbildību – Regula (EK) Nr. 2201/2003 – 15. pants – Lietas nodošana tiesai, kas ir piemērotāka tās izskatīšanai – Piemērošanas joma – 19. pants – *Lis pendens*

Lieta C-478/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunalul Cluj* (Klužas apgabaltiesa, Rumānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 17. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 9. augustā, tiesvedībā

IQ

pret

JP.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], tiesneši E. Levits, E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), M. Bergere [*M. Berger*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerālvokāts: M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Rumānijas valdības vārdā – sākotnēji *R. H. Radu*, kā arī *C.-M. Florescu* un *R. Mangu*, pēc tam *C.-R. Canțăr*, kā arī *C.-M. Florescu* un *R. Mangu*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wilderspin* un *D. Calciu*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2018. gada 10. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – rumāņu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Regulas (EK) Nr. 2201/2003 (2003. gada 27. novembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV 2003, L 338, 1. lpp.) 15. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp IQ un JP tostarp par vecāku atbildības īstenošanu attiecībā uz trim viņu kopīgajiem bērniem pēc viņu laulības šķiršanas.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 2201/2003 12. un 13. apsvērumā ir teikts:

“(12) Šajā regulā noteiktais piekritības pamats lietās par vecāku atbildību ir izveidots, ņemot vērā bērna intereses, jo īpaši tuvuma kritēriju. Tas nozīmē, ka piekritība ir, pirmkārt, bērna pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstij, izņemot dažus gadījumus, kad pastāvīgā dzīvesvieta mainīta[, vai] saskaņā ar vienošanos starp personām, kam ir vecāku atbildība.

(13) Bērna interesēs šī regula izņēmuma kārtā vai noteiktos apstākļos pieļauj to, ka tiesa, kurai ir piekritība, var nodot lietu citas dalībvalsts tiesai, ja šī tiesas atrašanās vieta ir labāka, lai izspriestu lietu. [..]”
- 4 Šīs regulas 1. panta “Darbības joma” 1. punktā ir noteikts:

“Šo regulu neatkarīgi no tiesas iestādes būtības piemēro civillietās, kas saistītas ar:

[..]

b) vecāku atbildības iegūšanu, īstenošanu, deleģēšanu, ierobežošanu vai izbeigšanu.”
- 5 Saskaņā ar minētās regulas 2. panta 1. punktu:

“Šajā regulā:

termins “tiesa” attiecas uz visām tām iestādēm dalībvalstīs, kurām ir jurisdikcija lietās, uz ko, ievērojot 1. pantu, attiecas šīs regulas darbības jomā”.
- 6 Šīs regulas II nodaļas 1. iedaļa ir veltīta noteikumiem par jurisdikciju laulības šķiršanas, laulāto atšķiršanas un laulības atzīšanas par neesošu lietās. Šajā Regulas Nr. 2201/2003 sadaļā esošā 3. panta “Vispārējā piekritība” 1. punktā ir noteikts:

“Lietas, kas saistītas ar laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu un laulības atzīšanu par neesošu, piekrīt tās dalībvalsts tiesām:

a) kuras teritorijā atrodas:

[..]

– atbildētāja pastāvīgā dzīvesvieta [..]

[..].”

7 Šīs regulas II nodaļas 2. iedaļā esošajos 8.–15. pantā ir paredzēts noteikumu kopums par jurisdikciju lietās par vecāku atbildību.

8 Minētās regulas 8. pantā “Vispārēja piekritība” ir paredzēts:

“1. Dalībvalsts tiesām ir piekritīgas lietas par vecāku atbildību par bērnu, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī brīdī, kad tiesā iesniegta prasība.

2. Uz šā panta 1. punktu attiecas 9., 10. un 12. panta noteikumi.”

9 Minētās regulas 12. panta “Vienošanās par piekritību” 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalsts tiesām, kurām saskaņā ar 3. pantu ir piekritīgs pieteikums par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, ir piekritība visās lietās, kas attiecas uz vecāku atbildību, kura saistīta ar šo pieteikumu, ja:

a) vismaz vienam no laulātajiem ir vecāku atbildība par šo bērnu;

un

b) lietu piekritību tiesām ir skaidri vai citādi nepārprotami pieņēmuši laulātie un personas, kurām ir vecāku atbildība, kad tiesā ir iesniegta prasība, un ja tas ir bērna interesēs.

2. Šā panta 1. punktā noteiktā piekritība izbeidzas, tiklīdz:

a) spriedums, ar kuru apmierina vai noraida prasību par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, ir stājies likumīgā spēkā;

b) spriedums šajā lietā ir stājies likumīgā spēkā gadījumos, kad a) apakšpunktā minētajā brīdī vēl nav izšķirts jautājums par vecāku atbildību;

c) tiesvedība a) un b) apakšpunktā minētajos gadījumos izbeigta cita iemesla dēļ.”

10 Regulas Nr. 2201/2003 15. pantā “Lietas nodošana tiesai, kas atrodas labākā vietā tiesas spriešanai” ir paredzēts:

“1. Izņēmuma kārtā dalībvalsts tiesas, kurām ir piekritība pēc būtības, ja tās uzskata, ka citas tās dalībvalsts tiesa, ar kuru bērnam ir īpaša saikne, ir labākā atrašanās vietā tiesas spriešanai vai atsevišķas lietas daļas izskatīšanai, un ja tas ir bērna interesēs, var:

a) apturēt tiesvedību vai attiecīgo tās daļu un aicināt puses iesniegt prasību minētās citas dalībvalsts tiesā saskaņā ar 4. punktu; vai

b) lūgt citas dalībvalsts tiesu pieņemt piekritību saskaņā ar 5. punktu.

2. Šā panta 1. punktu piemēro:

a) pēc pieteikuma saņemšanas no kādas puses; vai

b) pēc pašas tiesas ierosmes; vai

- c) pēc pieteikuma saņemšanas no citas tās dalībvalsts tiesas, ar kuru bērnam ir īpaša saikne saskaņā ar 3. punktu.

Īstenoto lietas nodošanu pēc tiesas ierosmes vai pēc citas dalībvalsts tiesas pieteikuma saņemšanas jāpieņem vismaz vienai no pusēm.

3. Uzskata, ka bērnam ir 1. punktā minētā īpaša saikne ar dalībvalsti, ja šī dalībvalsts:

- a) ir kļuvusi par bērna pastāvīgo dzīvesvietu pēc tam, kad 1. punktā minētajā tiesā iesniegta prasība; vai
- b) ir bērna iepriekšējā pastāvīgā dzīvesvieta; vai
- c) ir bērna pilsonības vieta; vai
- d) ir tās personas pastāvīgā dzīvesvieta, kurai ir vecāku atbildība; vai
- e) ir vieta, kurā atrodas bērna īpašums, un ja lieta ir saistīta ar bērna aizsardzības pasākumiem, kuri attiecas uz šī īpašuma pārvaldīšanu, saglabāšanu vai atsavināšanu.

4. Dalībvalsts tiesa, kurai ir piekritība pēc būtības, nosaka termiņu, kurā minētās citas dalībvalsts tiesās jāiesniedz prasību saskaņā ar 1. punktu.

Ja šajā laikā attiecīgajās tiesās nav iesniegta prasība, tiesa, kurā iesniegta prasība, turpina īstenot piekritību atbilstoši 8. līdz 14. pantam.

5. Minētās citas dalībvalsts tiesas, ja īpašu lietas apstākļu dēļ tas ir bērna interesēs, pieņem piekritību sešu nedēļu laikā pēc prasības iesniegšanas, kas izdarīta saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu vai 1. punkta b) apakšpunktu. Šajā gadījumā tiesa, kurā prasība iesniegta pirmajā, atsakās no piekritības. Pretējā gadījumā tiesa, kurā iesniegta prasība pirmajā, turpina īstenot piekritību atbilstoši 8. līdz 14. pantam.

6. Tiesas šā panta vajadzībām sadarbojas tieši vai ar tās centrālās iestādes starpniecību, kas izraudzīta, ievērojot 53. pantu.”

- 11 Šīs regulas II nodaļas 3. iedaļa “Kopīgi noteikumi” ietver tostarp tās 19. pantu “*Lis pendens* un saistītas prasības”, kura 2. un 3. punktā ir paredzēts:

“2. Ja prasības, kas attiecas uz vecāku atbildību par vienu bērnu un kas balstītas uz tā paša pamata, starp tām pašām pusēm ir iesniegtas dažādu dalībvalstu tiesās, tiesai, kurā prasība iesniegta kā otrajā, pēc savas iniciatīvas ir jāaptur tiesvedība līdz tiek noteikta tās tiesas piekritība, kurā pirmajā iesniegta prasība.

3. Ja tiek noteikta tās tiesas piekritība, kurā pirmajā iesniegta prasība, tiesai, kurā prasība iesniegta kā otrajā, jāatsakās no piekritības par labu pirmajai.

Tādā gadījumā persona, kura iesniegusi attiecīgo prasību otrajā tiesā, drīkst šo prasību iesniegt pirmajā tiesā.”

Rumānijas tiesības

- 12 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *Codul de procedură civilă român* (Rumānijas Civilprocesa kodekss) 448. panta 1. punkta 1. apakšpunktā ir paredzēts, ka pirmās instances nolēmumi lietās par vecāku atbildību ir izpildāmi. Turklāt saskaņā ar Rumānijas procesuālo tiesību normām pirmās instances tiesu lēmumus lietās par vecāku atbildību var atcelt tikai tad, ja ir apmierināta apelācijas sūdzība.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 13 JP un IQ laulībā ir dzimuši trīs bērni, kas kopš 2012. gada dzīvo Apvienotajā Karalistē kopā ar savu māti IQ.
- 14 2014. gada 26. novembrī IQ cēla prasību *Judecătoria Cluj-Napoca* (Klužas-Napokas pirmās instances tiesa) šķirt laulību ar viņas vīru JP, kurš dzīvo Florești [*Florești*] (Rumānija). Viņa arī lūdza *Judecătoria Cluj-Napoca* (Klužas-Napokas pirmās instances tiesa) viņai piešķirt vienpersonisku aizgādību pār trim laulībā dzimušajiem bērniem, noteikt, ka bērnu mājvieta ir pie viņas, un piespriest JP maksāt šo bērnu uzturēšanai un izglītošanai vajadzīgos uzturlīdzekļus.
- 15 Atbildētājs iesniedza pretprasību, kurā lūdza laulību šķirt uz abpusējas vienošanās pamata vai pakārtoti – abu laulāto vainas dēļ, noteikt, ka aizgādība pār trim laulībā dzimušajiem bērniem tiek īstenota kopīgi, un noteikt kārtību, kādā uzturamas personiskās saites ar bērniem.
- 16 2015. gada 28. septembra tiesas sēdē *Judecătoria Cluj-Napoca* (Klužas-Napokas pirmās instances tiesa), pārbaudījusi savu starptautisko jurisdikciju, atzina, ka lieta ir tās piekritībā. Tā kā puses bija vienojušās šķirt laulību uz abpusējas vienošanās pamata, šī tiesa konstatēja, ka ir izpildīti nosacījumi, lai varētu lemt par šo prasījumu daļu. Līdz ar to tā šķīra laulību uz abpusējas vienošanās pamata un no prasījumiem, kuri ir saistīti ar laulības šķiršanu, nodalīja blakusprasījumus, kuru izskatīšanu tā turpināja, nosakot tiesas sēdes datumu pierādījumu izvērtēšanai.
- 17 Ar spriedumu civillietā *Judecătoria Cluj-Napoca* (Klužas-Napokas pirmās instances tiesa, Rumānija) daļēji apmierināja gan IQ prasību, gan JP pretprasību, noteica, ka aizgādība pār trim laulībā dzimušajiem bērniem īstenojama kopīgi un ka bērnu mājvieta ir IQ dzīvesvietā, kā arī noteica gan uzturlīdzekļu apmēru, kas JP jāmaksā bērniem, gan kārtību tēva personisko saišu uzturēšanai ar bērniem.
- 18 2016. gada 7. septembrī IQ un JP pārsūdzēja šo lēmumu iesniedzējtiesā – *Tribunalul Cluj* (Klužas apgabaltiesa, Rumānija).
- 19 Šajā tiesā IQ lūdz piešķirt viņai vienpersonisku aizgādību un noteikt ierobežojošāku kārtību tēva personisko saišu uzturēšanai ar bērniem. Savukārt JP lūdz, lai šī kārtība tiktu paplašināta.
- 20 2016. gada 26. decembrī IQ vērsās *High Court of Justice (England & Wales), Family Division, family court, Birmingham* (Augstā tiesa (Anglija un Velsa), Ģimenes tiesību nodaļa (Ģimenes lietu tiesa), Birmingema, Apvienotā Karaliste) ar lūgumu izdot ierobežojošu rīkojumu attiecībā uz JP. 2017. gada 3. janvārī viņa arī lūdza šo tiesu lemt par aizgādību pār bērniem un JP saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību.
- 21 Tajā pašā dienā minētā tiesa pieņēma pagaidu pasākumu, ar kuru bērnu tēvam tika aizliegta aizgādība pār bērniem, kamēr šajā lietā nav pieņemts galīgs nolēmums. 2017. gada 2. februārī tā arī aicināja iesniedzējtiesu atteikties no jurisdikcijas šajā lietā, jo bērnu dzīvesvieta ar vecāku piekrišanu ir noteikta Apvienotajā Karalistē.

- 22 Ar 2017. gada 6. jūlija rīkojumu *High Court of Justice (England & Wales), Family Division, family court, Birmingham* (Augstā tiesa (Anglija un Velsa), Ģimenes tiesību nodaļa (Ģimenes lietu tiesa), Birmingema) lūdza Rumānijas tiesu nodot tai lietu saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 15. pantu, pamatojoties uz to, ka, tā kā attiecīgo trīs bērnu pastāvīgā dzīvesvieta vismaz kopš 2013. gada – proti, visā Rumānijas tiesās notiekošās tiesvedības laikā – atrodas Apvienotajā Karalistē, minētā tiesa esot piemērotāka šīs lietas izskatīšanai minētās tiesību normas izpratnē.
- 23 Iesniedzējtiesa norāda, ka šajā gadījumā nodošanas lūgumu saņēmusī tiesa šo lietu izskatītu apelācijas instancē un ka šajā lietā jau ir pirmajā instancē pasludināts nolēmums.
- 24 Tā prāto, kā tai jārikojas attiecībā uz šo nupat minēto nolēmumu, jo saskaņā ar Rumānijas Civilprocesa kodeksa 448. panta 1. punkta 1. apakšpunktu tas principā ir izpildāms, proti, kamēr minētais nolēmums nav ticis atcelts, JP var pieprasīt tā izpildi.
- 25 Savukārt gadījumā, ja iesniedzējtiesai būtu jānodod lieta *High Court of Justice (England & Wales), Family Division, family court, Birmingham* (Augstā tiesa (Anglija un Velsa), Ģimenes tiesību nodaļa (Ģimenes lietu tiesa), Birmingema), pamatojoties uz Regulas Nr. 2201/2003 15. pantu, tai nebūtu iespēju spriest par apelācijas un pretapelācijas sūdzībām, ko tai iesnieguši IQ un JP, un tādējādi saskaņā ar Rumānijas Civilprocesa kodeksu joprojām pastāvēs pirmajā instancē pieņemtais nolēmums.
- 26 Šādos apstākļos *Tribunalul Cluj* (Klužas apgabaltiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai [Regulas Nr. 2201/2003] 15. pantā ietvertais jēdziens “dalībvalsts tiesas, kurām ir piekritība pēc būtības” attiecas gan uz tiesām, kuras izskata lietu pirmajā instancē, gan arī uz apelācijas instances tiesām? Ir svarīgi noskaidrot, vai lieta var – saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 15. pantu – tikt nodota tiesai, kas ir piemērotāka tās izskatīšanai, ja tiesa, kurai lieta ir piekritīga un kurai lūgts to nodot piemērotākai tiesai, ir apelācijas instances tiesa, savukārt šāda piemērotākā tiesa ir pirmās instances tiesa.
- 2) Gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, kā tiesai, kurai lieta ir piekritīga un kura to nodod piemērotākai tiesai, būtu jārikojas attiecībā uz pirmajā instancē pieņemto nolēmumu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 27 Ievadam jānorāda, ka pamatlietā aplūkoto situāciju raksturo apstākļi, ka no Regulas Nr. 2201/2003 lietas piekritību sev secina divas tiesas – viena Rumānijā un otra Apvienotajā Karalistē.
- 28 Proti, no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka Rumānijas tiesas ir izskatījušas jautājumu par lietas piekritību un atzinušas to par piekritīgu sev saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 12. panta 1. punktu, lasot to kopsakarā ar minētās regulas 3. panta 1. punktu, savukārt Apvienotās Karalistes tiesa, kurā ir celta otra prasība, uzskata, ka šī lieta par vecāku atbildību ir tās piekritībā saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 8. pantu, jo trīs bērnu pastāvīgā dzīvesvieta ir Apvienotajā Karalistē, kurā viņi dzīvo kopā ar savu māti kopš 2012. gada.
- 29 Līdz ar to, kā ģenerālvokāts norādīja secinājumā 47. punktā, lai atbildētu uz uzdotajiem jautājumiem, ir jānoskaidro, vai Regulas Nr. 2201/2003 15. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams situācijā, kad lietu pēc būtības izspriest ir divu attiecīgo dalībvalstu tiesu piekritībā atbilstoši šīs regulas 8. un 12. punktam.

- 30 Šajā ziņā jāatgādina, ka Regulas Nr. 2201/2003 15. panta 1. punktā dalībvalsts tiesām, kuru piekritībā ir izspriest lietu pēc būtības, ir paredzēta iespēja šo lietu vai kādu konkrētu tās daļu nodot kādai tiesai citā dalībvalstī, ar kuru bērnam ir īpaša saikne, ja pēdējā no tām ir piemērotāka šīs lietas izskatīšanai un ja tas ir bērna interesēs.
- 31 Šis Regulas Nr. 2201/2003 II nodaļas 2. iedaļā, kurā ir paredzēts jurisdikcijas noteikumu kopums lietās par vecāku atbildību, iekļautais 15. pantā ir paredzēts īpašās piekritības noteikums, kas ir atkāpe no šīs regulas 8. pantā paredzētās vispārējās piekritības noteikuma, ka lietas izskatīšana pēc būtības ir piekritīga bērna pastāvīgās dzīvesvietas atrašanās vietā esošajām tiesām (spriedums, 2016. gada 27. oktobris, D., C-428/15, EU:C:2016:819, 29. punkts).
- 32 Tāpēc Regulas Nr. 2201/2003 15. panta 1. punktā ir ļauts veikt konkrētas lietas nodošanu tiesai kādā citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā atrodas tiesa, kurai lieta parasti ir piekritīga, ievērojot, kā izriet no šīs regulas 13. apsvēruma, ka šai nodošanai, pirmkārt, ir jābūt veiktai noteiktos apstākļos un, otrkārt, tā var tikt veikta izņēmuma gadījumā (spriedums, 2016. gada 27. oktobris, D., C-428/15, EU:C:2016:819, 47. punkts).
- 33 No tā izriet, ka Regulas Nr. 2201/2003 15. panta 1. punkts ļauj tiesai, kurai – saskaņā ar vai nu šīs regulas 8. panta 1. punktā noteikto vispārīgo kārtību, vai atbilstoši minētās regulas 12. pantam vienojoties par piekritību – parasti ir piekritīga lieta par vecāku atbildību, nodot visu tās izskatīšanā esošo lietu vai kādu konkrētu tās daļu tās tiesas piekritībā, kurai tā parasti nebūtu piekritīga, bet kura attiecīgajā situācijā ir jāuzskata par tādu, kura ir “labākā atrašanās vietā”, lai izskatītu šo lietu.
- 34 Lai noteiktu attiecīgās lietas izskatīšanai piemērotāko tiesu, tostarp jāizraugās kāda tiesa tajā dalībvalstī, ar kuru attiecīgajam bērnam ir “īpaša saikne” (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 27. oktobris, D., C-428/15, EU:C:2016:819, 50. punkts).
- 35 Tiesas judikatūras atziņa ir tāda, ka, lai konkrētā lietā noteiktu šādas saiknes esamību, ir jāatsaucas uz Regulas Nr. 2201/2003 15. panta 3. punkta a)–e) apakšpunktā izsmēļošiem uzskaitītajiem apstākļiem. No tā izriet, ka no šā lietu nodošanas mehānisma uzreiz tiek izslēgtas lietas, kurās šie apstākļi nepastāv (spriedums, 2016. gada 27. oktobris, D., C-428/15, EU:C:2016:819, 51. punkts).
- 36 Tomēr jākonstatē, ka pamatlietā aplūkojamā situācija – kurā bērnu pastāvīgā dzīvesvieta ir bijusi un joprojām ir Apvienotajā Karalistē, kas ir dalībvalsts, ar kuru jāpierāda īpašas saiknes esamība, – nelīdzinās nevienam no šajā tiesību normā uzskaitītajiem apstākļiem.
- 37 Konkrēti ar apstākli, kas minēts Regulas Nr. 2201/2003 15. panta 3. punkta b) apakšpunktā, proti, ka šī dalībvalsts “ir bērna iepriekšējā pastāvīgā dzīvesvieta”, noteikti ir domāta situācija, kad dalībvalstī, ar kuru jākonstatē īpaša saikne, bērna pastāvīgā dzīvesvieta ir bijusi, bet vairs nav.
- 38 Turklāt visi šīs regulas 15. panta 3. punkta uzskaitītie apstākļi – ja ne skaidrā tekstā, tad vismaz pēc būtības, – liecina par lietā iesaistītā bērna tuvumu dalībvalstij, kas nav dalībvalsts, kurā atrodas tiesa, kuras piekritībā ir izskatīt šo lietu atbilstoši šīs regulas 8. panta 1. punktam vai 12. pantam (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 27. oktobris, D., C-428/15, EU:C:2016:819, 52. punkts).
- 39 No tā ir secināms, ka Regulas Nr. 2201/2003 15. panta 1. punktā minētā kādā citā dalībvalstī, ar kuru bērnam ir īpaša saikne, esošā tiesa, kura ir piemērotāka lietas izskatīšanai, nevar būt tiesa, kuras piekritībā ir šo lietu izspriest pēc būtības, pamatojoties uz šīs regulas 8. vai 12. pantu.
- 40 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Regulas Nr. 2201/2003 15. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nav piemērojams situācijā, kad lietu pēc būtības izspriest ir divu attiecīgo dalībvalstu tiesu piekritībā atbilstoši šīs regulas 8. vai 12. pantam.

- 41 Jebkura pretēja interpretācija vispirms jau būtu pretrunā šā sprieduma 32. punktā atgādinātajai Regulas Nr. 2201/2003 13. apsvērumā un pašā šīs regulas 15. panta formulējumā skaidri paustajai Savienības likumdevēja gribai šajā tiesību normā paredzēto nosūtīšanas mehānismu padarīt par izņēmumu.
- 42 Vēl jāatgādina, ka Regulas Nr. 2201/2003 II un III nodaļā tostarp ir paredzēti noteikumi par jurisdikciju, kā arī spriedumu atzīšanu un izpildi lietās par vecāku atbildību, un šo noteikumu mērķis ir nodrošināt tiesisko drošību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 13. oktobris, *Mikołajczyk*, C-294/15, EU:C:2016:772, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 43 Savukārt interpretēt Regulas Nr. 2201/2003 15. pantu tādējādi, ka tas pieļautu lietas nodošanu, lai gan nosacījumi šīs tiesību normas piemērošanai nav izpildīti, būtu pretrunā šīs regulas noteikumiem par jurisdikcijas sadalījumu un līdz ar to tiesiskās drošības mērķim, ko vēlas sasniegt Savienības likumdevējs.
- 44 Visbeidzot šādas interpretācijas rezultātā tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā tiktu atņemta jēga minētās regulas 19. panta 2. punktam, ar kuru ir domāts vecāku atbildības jautājumos atrisināt situācijas, kad lieta ir piekritīga dažādās dalībvalstīs esošām tiesām.
- 45 Proti, šajā tiesību normā ir paredzēts – ja prasības, kas attiecas uz vecāku atbildību par vienu bērnu un kas balstītas uz tā paša pamata, starp tām pašām pusēm ir iesniegtas dažādu dalībvalstu tiesās, tiesai, kurā prasība iesniegta kā otrajā, pēc savas iniciatīvas ir jāaptur tiesvedība, līdz tiek noteikta tās tiesas piekritība, kurā pirmajā iesniegta prasība.
- 46 Šajā gadījumā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka šīs tiesību normas piemērošanas nosacījumi ir izpildīti. Tāpēc *High Court of Justice (England & Wales), Family Division, family court, Birmingham* (Augstā tiesa (Anglija un Velsa), Ģimenes tiesību nodaļa (Ģimenes lietu tiesa), Birmingema), kurā prasība ir celta vēlāk, ir pēc savas ierosmes jāaptur tiesvedība līdz brīdim, kad tiek konstatēta lietas piekritība tai tiesai, kurā prasība ir celta vispirms.
- 47 Šajā ziņā, kā tas jau minēts šā sprieduma 28. punktā, iesniedzējtiesa ir pārliecinājusies par lietas piekritību sev un atzinusi to par piekritīgu sev saskaņā ar Regulas Nr. 2201/2003 12. pantu. Tomēr šai tiesai vēl jāpārliecinās, vai tās jurisdikcija nav beigusies saskaņā ar šā panta 2. punktu.
- 48 Tā kā Regulas Nr. 2201/2003 15. pants – kā norādīts šā sprieduma 40. punktā – ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nav piemērojams tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, uz jautājumiem par šā panta izpildes nosacījumiem nav jāatbild.
- 49 Ievērojot visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, jāuzskata, ka Regulas Nr. 2201/2003 15. pants ir interpretējams tādējādi, ka tas nav piemērojams tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kad lietu pēc būtības izspriest ir divu dalībvalstu tiesu piekritībā atbilstoši šīs regulas attiecīgi 12. un 8. pantam.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 50 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Padomes Regulas (EK) Nr. 2201/2003 (2003. gada 27. novembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu 15. pants ir interpretē tādējādi, ka tas nav piemērojams tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kad lietu pēc būtības izspriest ir divu dalībvalstu tiesu piekritībā atbilstoši šīs regulas attiecīgi 12. un 8. pantam.

[Paraksti]